

FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI, GAZDASÁGI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
A „MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG“ KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA.

Egészévre 2 frt 60 kr.
Félévre 1 „ 30 „
Negyedévre 70 „
Egyes szám ára 6 krajczár.

MEGJELEN MINDEN VASARNAP.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos
ZSITVAY NÁNDOR.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST,
IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Thury Zoltán.

Egy budapesti újságírónak, *Thury Zoltán*nak „Katonák“ című szindarabját adták elő a múlt héten a fővárosi Vigszínházban a színházlátogató közönség nagy érdeklődése mellett. Nem csak ez a szindarab kelti föl méltán a közönség érdeklődését, hanem maga a fiatal szerző is rokonszenves egyéniségével és Istentől megáldott nagy tehetségével.

A „Katonák“ című szindarabjában *Thury* a társadalom egy tisztos elemét, a katonatisztet viszi színpadra czifra nyomoruságával együtt. A katonatisztnek olyan kevés fizetést ad az állam, hogy abból, ha egyéb vagyona nincs, rangjához illően nem bír megélni, kivált ha még családja is van; a fényes csillogó katonatiszti ruhának azonban el kell takarnia a nyomoruságot, mert a hadsereg szelleme ezt megköveteli, kénytelen tehát a katonatiszt a hitelforráshoz, a váltóhoz fordulni s a mint a magyar ember mondani szokta: tükröböl fésülni. Ez a keserű igazság vonul végig *Thury Zoltán* szindarabján, nincs abban nagyi-tás, oly hüen van megfestve a

katonatiszt helyzete, hogy az ember, mikor végignézi a darabot, szinte azt véli, hogy a szerzőnek meg kellett birkóznia a katonatiszti élet küzdelmeivel. Ugy is van a dolog voltaképpen. A szerző apját, a gyalogsági századost emésztő anyagi gondjai vitték korán sirba s *Thury Zoltán* gyermekkori emlékeiből és a mai életből merített tapasztalataiból állította elő darabját, melyben oly hüen tükrözteti vissza a való életet, a minő hűséget kevés magyar szindarabban láttunk az utóbbi évtizedek színpadi termékei közül. A Vig-

színház igazgatóságát dicséret illeti, hogy *Thury* darabjában fölismervén egy nagy tehetségű s szép reményekre jogosító fiatal drámaíró kiváló munkáját, színt hozta a darabot.

A „Katonák“ szerzője *Thury Zoltán* egészen fiatal ember, mindössze harminczéves lehet, a napisajtó tevékeny munkása, a kinek az életből vett rajzai többnyire a szegénység, elhagyatottság és nyomoruság szürke, egyhangu emberei-

nek kevés örömet, sok bánatát és a megélhetéssel való örökös küzdelmét festik megkapó színekkel. A ki valamikor csak rövid időre is járt a nyomoruság iskolájába, az tudja igazán méltányolni *Thury Zoltán* tollának erejét, melylyel megrajzolja szürke, de mindig az igazságot feltüntető képeit. A „Katonák“ című szindarabján is ez az alapon vonul végig; a sorstól megvetett szegény emberek iránt érzett nagy igazságszeretet.

Az a szép siker, melyet szindarabjával a szerző elért, ösztönzésül szolgál bizonyára arra, hogy színműirodalmunkat több színművel is gazdagítsa. A kinek olyan erős tolla van a leplezet-

len igazság leírására, s a ki olyan jól ismeri a mindennapi életet s annak fény- és árnyoldalait s a kinek olyan melegen érző szíve van, mint *Thury Zoltán*nak, attól még sok szép alkotást várhat a magyar színházkedvelő közönség. Erősen hiszszük, hogy ebben a föltevésünkben nem is fogunk csalatkozni. A „Katonák“ szerzőjének arczképét ez alkalomból bemutatjuk olvasóinknak. *Thury* alig két éve alapított családi tüzhelyet, melynek melegénél fokozott erővel dolgozik hazai irodalmunk gyarapításán.

Thury Zoltán.

A nemzet sérelme.

A Hentzi-ügy óriási hullámokat vert fel az országban s a képviselőházban is olyan botránnyoknak vált okozójává, a melyek páratlanul állanak parlamentünk történetében. Miben is áll ez az ügy?

Tudjuk a történelemből, hogy Hentzi a 48-iki szabadságharc idején magyar törzstiszt volt, ki Kossuthnak becsületszavát adta s fogadást tett, hogy a magyar alkotmány védelmében fog harcolni, ki azonban magyarelles érzelmek miatt haditörvényszék elé került Budára s fogjává lön a magyar kormány; azonban becsületszóra szabadlábbon hagyták. Windisch-Grätznek Budára történt bevonulása után átpártolt az osztrák zászló alá, ezzel nemcsak a magyar kormány adott szavát szegte meg, hanem egyszerűen árulást követett el. Az osztrák Budavár parancsnokának nevezte ki, mint ilyen a nyílt Pestet minden komoly ok nélkül bombáztatta, óriási megbotránkoztatást kelte ezzel a szörnyű tettével. Elkéseredetten harcolt ezután a Budavára ostromára kélt magyar honvédség ellen s 1849 május 21-én elesett. Az ő, valamint a vele együtt elesett bajtársainak emlékére Ő felsége szobrot állíttatott a budai Szent György-téren. Ez a Hentzi-szobor keletkezésének története.

Nem egyszer okozott elkeseredést ez a nemzet testébe beékelte szobor, a mely egyébként jóllehet vitéz katonának, de a mi szempontunkból mégis csak egy árulónak emlékét dicsőítette. Elkövetkezett azonban a kiengesztelődés ideje s a király és nemzete meghasonlásuk minden tárgyára fátyolt borítottak.

Ez a fátyol most újra fellebbent. Ő felsége ugyanis elhatározta, hogy szerencsétlen véget ért királynénk szobrát a Hentzi-szobor helyére emelteti, ez utóbbit pedig egy katonai iskolába helyezi el. Sajnálunk, hogy Ő felsége magyar tanácsadói nem tudtak odahatni, hogy ha már ezt a szoborügyet megbolygattak, úgy az végképpen vitessék el a magyar földről s méltán vádoltuk kormányunkat, a mely ilyen tapintatlan kézzel nyult a nemzet régi s fájó sebéhez, mert hisz tudtuk, hogy Ő felsége nemes elhatározásának így módon történt keresztülvitele a magyar kormány sugalmazására történt. Ez volt a Bánffy első vádpontja.

Rövidesen erre közlik a szobor áthelyezésére vonatkozó legfelsőbb elhatározást egy hivatalos osztrák katonai ujságban, a melynek kapcsán Krieghammer közös hadügyminiszter kifejti, miszerint a szobor a katonaiskolában a serdülő katonai ifjuság szemei előtt a *vitézség és hűség soha el nem muló jele gyanánt fog állani*. Bánffyt kérdőre vonták ezért a magyarázatért, mire ő azt felelte, hogy az osztrák katonai ujság írhat azt, a mi neki tetszik,

ő azonban a Hentzi-emlék így módon való dicsőítését nem teszi magáévá.

Rögtön ezután megkapja Lobkowitz a hivatalos hadiparancsot s ebben a közös hadügyminiszter ugyanezt a magyarázatot fűzi a Hentzi-szobor áthelyezéséhez. Pedig ezért a parancsért már a magyar kormány felelős.

Mit tett erre Bánffy, a ki még néhány nappal ezelőtt a hadügyminiszter eljárásával nem akart közösséget ismerni? Azt tette, hogy beadta a derekát az osztrák generális ur előtt, gyáván eltűrte, hogy katonáink előtt példaként állíttassék fel a Hentzi árulása; sőt még felelősséget is vállalt a közös hadügyminiszter tényeért! És megtörtént az a hihetetlen dolog, hogy a magyar miniszterelnök s a magyar honvédelmi miniszter védelmezték az országgyűlés előtt nemcsak ezt a nemzeti arculcsapást, hanem védelmezték még a hazaáruló Hentzi tetteit is!

Példátlan ez nemzetünk történetében, hogy a kormány hivatalos védője legyen egy hazaáruló katonának. Ime meglőrtént ez is. A magyar kormány védte az osztrák reakció szellemét a magyar nemzeti felháborodással szemben s a jobboldal tapsolt neki. Ettől vérszemet kapott a védő honvédelmi miniszter s tudatában annak, hogy itt már mindent össze lehet tiporni, hetyke szavakkal vérig sértette a felzudult ellenzéket.

Igazi vihar következett erre. *Délétől éjfélig tartott az ülés siketítő lármában, a nélkül, hogy Hentzit védő miniszter több szóhoz juthatott volna.* Magával ragadta a láz a karzatot is. A Kossuth-dal hangzott fel, melyet átvettek a szélsőbali képviselők is s a nagyemlékü dal hangjaiban olvadtak össze a felkavart szenvedélyek. Így költözött át viharba a megsértett nemzeti szellem.

Hiszszük, hogy ez a vihar elsöpri a magyar mívoltukat megtagadott Bánffyt, a schwarz-gelb Fejérváryval s az egész velük érző kabinetet egyetemben. Mert a boszuálló Isten megalázását érdemelné meg az a nemzet, a mely túrné azt, hogy olyan férfiak álljanak kormánya élén, a kik a hitszegés s hazaárulás szellemének ápolására vállalkoztak.

Országgyűlés.

A képviselőháznak viharos hete volt. Voltaképpen a pénzügyi meghatalmazásról szóló törvényjavaslatot kellett volna tárgyalni, de a Hentzi-ügy kiszorított minden más tárgyat, óriási botránnyá növe ki magát. Tetőpontját érte el a botránny, mikor Fejérváry a Hentzi védelme közben az ellenzéket durván megsértette. Az ellenzék példátlan megtorlást vett a sérelemért: nem engedte a minisztert szóhoz jutni, míg bocsánatot nem kért. Az egyetemi ifjuság csatlakozott az ellenzék tiltakozásához s a Házban és előtte ezer és ezer ajakról hangzott fel a Kossuth-nóta. A Bánffy

rendőrsége a hazafias tüntetésért felháborító módon állott boszut; a vitéz pléhtáblások valóságos ostrom alá fogták az egyetemi ifjakat, miközben megismétlődtek a véderő-vita jelenetei.

Legalább háromszáz embert, intelligens és művelt ifjakat tartóztattak le, többeket megsebesítettek, behatoltak az egyetemi épületekbe, vér folyt, revolverlövés dördült el a müegyetem udvarán, a minisztereket megabeczugolták, mert a durván megtámadt ifjuság nem türtöztethette jogos és indokolt haragját. A képviselőházban is valóságos fergeteg tört ki a gyalázatos rendőri erőszakoskodások miatt.

Részletes tudósításunk a mozgalmas ülésekről a következő.

November 16 án **Barabás Béla** zárbeszédében rámutatott arra a jellemző tünetre, hogy a kormány és szónokai körömszakadásig arra törekednek, hogy a kiegyezési törvényt Ausztria javára elmagyarázzák; viharosan zudult fel a felháborodás az ellenzéken s éles felkiáltások hangzottak a kormánypárt felé:

— Valóságos hazaárulás!

Megemlékezett **Barabás** arról is, hogy **Bánffy** Budapest székes főváros diszpolgárává akarja egy kormánypárti szövetkezet választani.

— Szégyen! Gyalázat! — kiáltották, a szónok pedig emelt hangon jelentette ki, hogy annak az embernek diszpolgárrá választása, a ki csak a nemzeti átokra szolgált rá, valóságos arczulesapása a nemzetnek. Végre kijelentette, hogy ha bekövetkenék, a mit a kormány kilátásba helyezett: a rendletekkel való kormányzás, az a királyi eskü megszegését jelentené s akkor az ellenzékre nem hárulna más, minthogy tagjai letegyék mandátumaikat, ez a kormány és pártja ezután hadd üzze szabadon rablógazdálkodását!

Ivánka Oszkár rövid zárbeszédében kijelentette, hogy a legutóbb elmondott beszédében foglaltak ellen a miniszterelnök még csak védekezni sem volt képes s így azon vádak, melyek **Bánffy** személyét és miniszterelnöki működését súlyosan érintik, tisztára befejezett igazságok.

— Éljen *Ivánka*! — hangzik fel az ellenzék zajos helyeslése közt az ellenzéken, mikor egyszerre óriási vihar keletkezik a Házban. **Bánffy** miniszterelnök áll fel s azt állítja, hogy az ellenzék küzdelme nem annyira az ő személye, mint inkább az alkotmány megrontására irányul.

— Rágalmaz! Hazudik! Alávalóság! Szemtelen! hangzott a kiáltás az ellenzékéről; a képviselők izgatottan ugrálnak fel helyeikről.

— Ne hazudjon! Ne rágalmazzon! Takarodjék ki! Nem türjük itt meg! hangzik tovább **Bánffy** felé.

— Legalább éljenezzenek neki! — kiáltotta **Wittmann János**, de a kormánypárt most elfelejtett éljenezni is.

Az elnök ezzel a vitát berekesztette. November 17-én sikerült végre a kormánynak az indemnitivajavaslat napirendre tűzését elfogadtatni.

Egy miniszter, a ki nem jut szóhoz.

Hiába tüzte azonban a kormány az indemnitit a legközelebbi ülésre, annak tárgyalásába bele sem foghatott, mert a november 21-iki ülésen rögtön fellevenítették a Hentzi-ügyet s az ellenzék sorából egymást érték a tüzes támadások. A Hentzi-ügy körül lefolyt vita érdemleges részét lapunk más helyén ismertetjük.

Fejérváry honvédelmi miniszter vállalkozott arra, hogy a kormány álláspontját ez ügyben védelmezze. Azonban a Hentzi védelmezésével teljesen elmérgesítette a kedélyeket; a baloldaltól odakiáltották neki:

— *Igy beszél a katonai becsületről!*

Fejérváry erre ingerülten így válaszolt:

— *Ne tanítsanak engem becsületre, maguk becsületrontók.*

Olyan jelenet, a mi erre következett, még nem fordult elő a képviselőházban. Az ellenzéki képviselők egytől-egyig felállanak, a középre rohannak, a mig **Kardos Kálmán** alelnök kétségbeesetten rázza a esengetyüt, az öklök fenyegetőleg emelkednek fel és erős kifakadások hasítják a levegőt, melyek oda-repülnek **Fejérváry** felé, a ki sápadtan áll helyén, gunyosan tekintve szét néha, minthogy ha erővel azon igyekeznék, hogy növelje a botrányt, még jobban ingerelje az ellenzékét.

— *Szégyen, gyalázat! Osztrák zsoldár! Idegen zsoldos!* — hangzik a bal- és szélsőbalról. Az elnök az ülést kénytelen volt felfüggeszteni. Szünet közben az ellenzék megállapodott abban, hogy a sértegető minisztert nem engedik addig szóhoz jutni, mig bocsánatot nem kér. A kormány viszont elhatározta, hogy nem zárja be az ülést, mig **Fejérváry** el nem mondja a beszédjét. Így aztán megesett, hogy az ülés éjfél 12 óráig húzódott el. Az elnök minden órában összehívta egyszer az ülést s **Fejérváry** beszélni kezdett, ám arra fülsiketítő zaj támadt, füttyültek, kiabáltak, bottal, kézzel, lábbal verdesték az asztalokat, úgy, hogy **Fejérváry** nem juthatván szóhoz, az ülést újra meg újra fel kellett függeszteni. Így tartott éjfélig anélkül, hogy **Fejérváry** elmondhatta volna beszédét. Az erőszakoskodás tehát a kormány teljes kudarczával végződött.

Az ülés bezárásának pillanatában a karzat egész közönsége, minden előleges megállapodás nélkül felállt és elkezdte énekelni a *Kossuth-nótát*, majd a *Szózatot*. Az ellenzéki képviselők kendőikkel a karzatra s az ott lévő közönség az ellenzéknek integert üdvözetet.

A jelenet hatása alatt a miniszterek és az egész kormánypárt meglepetve állt meg s azután halaványan, szégyenkezve vonultak ki az utczára s onnantak tovább a rendőri fedezet oltalma alatt.

Az ellenzék diádala.

November hó 22-én **Szilágyi Dezső** elnök vette vaskezeibe a Ház tanácskozásának vezetését és tapintatosan el is intézte az ellenzék meg **Fejérváry**

között kitört viszályt, az ellenzék teljes diadalára. Miután ugyanis megállapította az elnök, hogy a mult ülés folyamán nem történt olyan közbeszólás, amely indokoltá tette volna a miniszter gorombáskodását, *Fejérváry kénytelen volt visszavonni sértő szavait*; sajnálatát fejezte ki elmondott szavai fölött és kérte a Házat, tekintse azokat el nem mondottnak. Megkapta tehát azt a leczkét a dölyfös honvédelmi miniszter, hogy az országgyűlés nem bakaszárnya. A bocsánatkérés után elmondta a 24 óra óta benne rekedt beszédet s tovább védte Henzi szereplését, arra kérve az ellenzékot, hogy *lovagiaságból* ne hántorgassák a dolgot.

Rendőri brutalitások.

Eközben egyes képviselők meghozták a hirt, hogy a rendőrség az utcán az egyetemi ifjúságot lovakkal tipratja, vágatja. A rendőrök betörték az egyetemekre is, sőt revolvereiket is használják. Óriási izgatottság keletkezett erre, mikor az elnök *Holló Lajosnak* adta meg a szót, a ki az ellenzék felháborodása közt mondta el a rendőrség hallatlan brutalitásairól személyes tapasztalatait. Kérdi a belügyminisztert, hogy intézkedett-e, hogy az esetleges vérontás megakadályoztassék?

Perczel belügyminiszter valóságos czinizmussal vette védelmébe a rendőrség vérháborító eljárását, mely szerinte csak a rend fentartása érdekében teszi meg intézkedéseit, hiszen — panaszkodik — a *müegyetemről* a miniszterelnök kocsiját két kavics is érte.

— Borzasztó! És nem esett baja a szegénynek? kérdik gunyosan a szélsőbalról, *Holló Lajos* pedig rámutatott arra, hogy mióta a Bánffy-kormány van hatalmon, a rendőrség tulkapásai azota öltenek hallatlan mérveket.

Visontai Soma a tegnap rendőrségi galádságokat teszi szóvá, a mely akkor mozdul meg, ha a közvélemény a kormány ellen nyilatkozik.

Perczel ismét védelmébe fogadta a rendőrség eljárását, ami még izgatottabbá tette a Házat, úgy hogy a legszenvedélyesebb jelenetek közben zárták be az ülést. Az egyetemi ifjúság hatalmas tüntetéseket rendezett a brutális rendőrség és a hazafiatlan kormány ellen.

MI HIR A POLITIKABAN?

A Hentzi-szobor ügye a parlamentben. A Hentzi-szobor áthelyezésének tárgyában megjelent már a legfőbb hadiparancs, mely elrendeli, hogy a Hentzi-szobor a budapesti gyalogsági kadétiskola sirkertjébe vitessék. *Krieghammer* közös hadügyminiszter a következő megjegyzéseket fűzi ehhez a hadiparancshoz:

„Azt azt emléket tehát, a melyet ő cs. és kir. apostoli felsége emeltetett hálás elismerésé-

nek jeléül ama katonák iránt, a kik hősie kötelességteljesítésből Buda védelmében 1849-ben elestek, olyan helyre szállítják, a hol a derék hadítettek színhelyén marad továbbra is. *Valamint a serdülő katonai ifjúság szeméi előtt a vilézség és hűség soha el nem muló jele gyanánt fog állani.*

Ő felsége minden katonája ezt a legkegyelmesebb elhatározást hálás emlékezetében fogja megőrizni, mint a katonai erények megtisztelő kegyeletének megújuló kifejezését.

Ez a parancs tehát hivatalos dicsőítése egy magyar ember emlékének, a ki saját hazája ellen támadt. Valóságos arczulesapása ez a nemzetnek. Nagyon természetes, hogy a közös hadügyminiszter urnak ez a reánk erőltetett katonai felfogása növelte a kinos megbotránkozást s a képviselőházban az ellenzéknek egész kis tábora állott sikra, hogy felelősségre vonja a kormányt, a mely ezt a merényletet eltűrte. Kiemelendőnek tartjuk az *Eötvös Károly* következő szavait:

A Hentzi-szobor az, mely a nemzet meggyalázására állított, akkor, mikor eltiporva voltunk. Ezt a fátyolt, mely sohasem volt elég sűrű, irigy kezek sokszor megszakgatták s ha csak ez lett volna! De a nemzet arczába vágják. Hat év előtt újra leszakgatták ezt a fátyolt, honvédeink által akarták megkoszoruztatni a szobrot. Egy kabinet életébe került, hogy az ország visszakapja nyugalmát. Most újra hozzányulnak a sajtó sebhez. Nem kell ahhoz nagy ész, hogy annak a szobornak megfelelő helyet találjanak, olyan helyet, a hol a bűn feledékenységbe merült volna. Egyetlen egy hely volt, a hova nem volt szabad tenni oda, a hol a nemzet ifjúsága nevelkedik. Ezt csak a legnagyobb ellenséges indulat tehette. Ha a közös hadügyminiszter a kormány előzetes tudtával intézkedett, akkor a kormányt súlyos mulasztás terheli. Lehet-e az ifjúságot nevelni akkép, hogy előtte a nemzet multja meggyaláztassék? Hogy a mi előttünk dicsőség és büszkeség, az előttük gyalázat legyen! Nem *Zrinyiket*, *Boeckayakat* fognak ott nevelni!...

Bánffy Dezső báró miniszterelnök és *Fejérváry Géza* honvédelmi miniszter tiltakoztak az ellen, hogy a közös hadügyminiszter ismertetett parancsa az ő tudtunkkal adatott volna ki. Ez *Krieghammer* közös hadügyminiszter müve volt, a ki valószínűleg ki sem kérte Ő felségének beleegyezését, hanem saját szakállára dicsőítette hadiparancsában a magyar nemzet egy szomorú emlékü ellenségének érdemeit.

Mindazáltal, a kormány felelősséget vállal ezért a tényért. Erre kezdeté vette az ellenzék igazi, elkeseredett támadása.

Hentaller Lajos történeti adatokkal bizonyította, hogy Hentzi esküszegő és áruló volt.

Holló Lajos hazafias hévvel telt, erőteljes beszédben tiltakozott az ellen, hogy Hentzit a magyar ifjúság elé példányképpül állítsák. Rámutatott *Bánffy*

miniszterelnöknök ez ügyben is tanusított szánalmas bujkálására.

Gróf Apponyi Albert az ellenzék zugó helyeslése, éljenzés és tapsa közt ítélte el annak a kormánynak eljárását, mely a politikai könnyelműségnek és kényes ügyek vezetésére való képtelenségnek ritka példája.

Erre Fejérváry *Hentaller* ellen *védelmébe vette Hentzi azon szereplését*, hogy Pestet minden szükség nélkül bombáztatta, *sőt még esküszegését is*. Megdöbentő szomorú jele a nemzeti eszme háttérbe szorításának, hogy egy magyar ember úgy beszélhetett, mint Fejérváry. Igen természetes visszahatása volt ennek a Házban kitört vihar, mely rövidesen kiterjedt a főváros utcaira s hiszszük, hogy ki fog terjedni az egész országra. A Hentzi-ügy kínos ügyévé vált az országnak és nem hiszszük, hogy a felgyújtott szenvedélyek lecsillapodjanak, míg a kormány, mely ezt az ügyet tapintatlanul megbolygatta, el nem bukik.

Marad a férgese. Csak legutóbb irtuk meg, hogy Blaskovich Sándor képviselő kilépett a szabadelvű pártból. Most *Kállay* András volt szabolemsmegyei főispán intézte a következő levelet a szabadelvű párt elnökéhez:

„Mivel a kormányelnök utóbbi politikai tényeit magamévá nem tehetem, kérem Nagyméltóságodat, hogy engem a szabadelvű pártkör kültagjainak sorából töröltetni méltóztassék”.

Jellemző tünet, hogy egymásután akadnak a szabadelvű pártnak is tagjai, a kik nyíltan kijelentik, hogy nem akarnak egy társaságban maradni Budapest legujabb diszpolgárával.

Bánffy diszpolgársága. Bánffy Dezső magkapta Budapest székesfővárosától a diszpolgári oklevelet, melyhez a botrányok egész sorozata fűződik. Hogy most mást ne is említsünk, többek között az, hogy a Bánffy Dezső diszpolgársága érdekében közönséges okirathamisításokat követtek el. Két derék fővárosi polgárnak neveit hamisították a diszpolgári indítványra, azonkívül szerepelt ezen az indítványon egy harmadik ur neve és aláírása, a ki pedig — mint ezt a főváros közgyűlésén nyíltan hangoztatták — hosszú idők óta az örültek házában, a lipótmezei tébolydában van gyógykezelés alatt. Ilyen uton és módon s még sok más botrányok közepette szerezte meg Bánffy Dezső a budapesti gálabúrgeriséget, mely csak hozzájárult amugy is fogyatékos erkölcsi sanyaruságának betetőzéséhez. Nem csodálkozunk különben, hogy Bánffy az érdekszövetség által közönséges módon kierőszakolt diszpolgárságot elfogadta; ennek visszautasításához egy kis szeméreméret is kellett volna, ezt pedig ne várjuk olyan embertől, a ki levéltitkokat lop meg s a kire a vesztegetés és szőszegés polgári erényeit lépten-nyomon ráolvassák. Szerencsére ezt a diszpolgárságot senki sem veszi komolyan, még Budapest legujabb diszpolgára sem.

A Baross-szobor leleplezése.

A székes főváros és az egész ország rendkívüli részvéte mellett ment végbe a múlt vasárnap Baross Gábor szobrának a leleplezése.

Az ünnepnek nem kedvezett az idő. Ködös, rideg téli nap köszöntött be, de még a zord idő sem tarthatta vissza a résztvevők ezreit, hogy le ne rójják a kegyelet adóját Baross Gábor szobra előtt. A kerepesi-ut végére, a szobrot övező hatalmas térre, reggel kilenckor kezdődött a testületek felvonulása. Legtöbben voltak a magyar államvasuti tisztviselők, azután a kereskedelmi és ipartestületek. A közönség pedig mely a téren helyet foglalt, vagy huszezer főre rughatott.

Az elzárt területen kokárdás rendezők, államvasuti altisztek és rendőrök tartották fenn a rendet, tíz óra után kezdtek gyülekezni az előkelőségek, köztük *Bánffy Dezső* báró miniszterelnök és a kormány tagjai, *Szilágyi* Dezső elnök vezetésével a képviselőház tagjai, az összes vasutak igazgatói, a polgármesterek, kereskedelmi és iparvállalatok fejei s nagy számmal az író- és művészvilág tagjai.

A család részére fentartott helyen a Baross család tagjai, köztük az elhunyt miniszter öreg édes anyja. A leleplezési ünnepet *Podmaniczky* Frigyes báró nyitotta meg. Ezután *Brázay* Kálmán a szoborbizottság elnöke emlékezett meg a szobor történetéről. Utána *Dániel* báró keresk. miniszter méltatta szép beszédben az elhunyt Baross érdemeit, s beszéde közben lehullt a lepel a szép szoborról, mely *Szécsi* Antal magyar szobrász alkotása s Baross minisztert polgári ruhában ábrázolja. *Ludvig* államvasuti elnök beszélt ezután, átvéve megőrzés végett a szobrot.

A Himnusz hangjai közben tette a talapzatra *Bánffy* Dezső báró miniszterelnök a kormány koszoruját és a társaság köröskörül megtekintette a szobrot *Szécsi* Antal, a mű alkotójának vezetésével. A szobor egyik legszebb műemléke fővárosunknak. Baross Gábor arcza, alakja, jelleme, erélye és büszkessége nagy erővel és igazsággal van megörökítve az álló főalakon. A hasonlatosság minden tekintetben meglepő. Pompásan illik hozzája a két mellékalak, a Barossnak babérágot nyújtó Merkur és a munkát jelképező erős férfialak. A talapzaton elől a vasut és hátul a Vaskapuszabályozás domborműve van. A fölírás pedig egyszerűen ez: „Baross”. A talapzat egyik sarkára művészileg simul a kereskedelmi utazók remek érekszozoruja. A hatalmas érekszobor teljesen hazai munka, a *Beschorner*-féle érekszoborban készült és sulya 600 kilogramm.

A szobor megtekintése után a talapzaton elhelyezték a koszorukat, a különböző testületek és hatóságok. A szoborhoz a ködös idő dacára nagyszámban zarándokolt egész nap a főváros közönsége.

MI UJSÁG?

A királyné emléke Zürichben. A zürichi magyar egylet a múlt héten megható gyászünnepélyt rendezett a magyar királyné emlékezetére. A gyászünnepélyen résztvett a zürichi kormány is és a svájci előkelőségek színe-java.

A király a genfi szegényeknek. Ő felsége a király a genfi szegényeknek 20.000 forintot küldött. Az államtanács az uralkodó e jótéteményeért hálairattal fejezi ki köszönetét.

Alapítvány a honvéd-hadapródoknak. Kéry János néhai nagyerepost és kanonok 1854-ben 5000 frtos alapítványt tett magyar ifjak katonai kiképeztetésére. Ez alapítvány kamatait, mely időközben 43,500 frtra szaporodott, a király elhatározása folytán ezen túl nem a közös hadseregbeli, hanem a honvéd-hadapród-iskolák növendékei fogják élvezni s ezek közül első sorban a sopronmegyeiek, a hol az alapító született.

Magyar diákok Kossuth Lajos házában. Turinban a diákkongresszusra kiküldött magyar diákok, a kongresszus olasz és zürichi tagjaival együtt meglátogatták Kossuth Lajos lakóházát. A történelmi nevezetességű helyen egyik diák lelkes beszédet mondott.

Kirabolt jegyző. Ujsziváczról vakmerő rablás híre érkezik, melynek a ó-sziváczai községi jegyző és neje estek áldozatul. Zsupánszky Ljubomir ugyanis a feleségével együtt kocsin Zomborban volt a minap a honnan este felé visszaindult Ó-Sziváczra. Mikor a jegyzőök kocsija Kernyája község alá ért, vakmerő sátoros czigányok rohantak elő, a koesi hátlájához kötött nagy ládát baltákkal feltörték s a benne levő százötven forint készpénzt és értékes ruhaneműt elvitték. Az utonállókat nyomozzák.

Szerencsétlenség a Dunán. A múlt szombaton Bába község mellett a Dunán egy csónak, melyben négy ember ült, felfordult. Kettő nyomtalanul eltűntek a hullámokban, a másik kettő megmenekült. A bíróság megindította a vizsgálatot.

Riadalom egy vasuti állomáson. A debreczen — füzesabonyi vasut macsi állomásán izgalmas jelenet játszódott le a minap. Juhos Kálmán vasuti őr, egy athléta termetű, roppant erejű ember lábainál fogva vonszolta a feleségét a vasuti vágányok felé. A boldogtalan asszony rémülten sikoltozott segítségért. A vasuti alkalmazottak segítségül siettek, mire Juhos berohant a lakására, honnét töltött fegyverrel jött ki s eszeveszetesen rohant Belányi állomási előjáróra. Célba vette s a golyó Belányi hóna alatt sivitott el. A dühöngő vasuti ört tiz ember alig birta megfékezni.

Gyilkos földbirtokos. Vingán véres haláleset tartja izgalomban a város lakosságát. Bartulor Ferencz gazdag földbirtokos a minap reggel kérdőre vonta a szolgálját, hogy miért maradt ki a szolgálatból. Lebanov Miklós, a szolga védekezni akart, de a földbirtokos annyira ingerült volt, hogy felkapott egy lóvakarót s a szolgálát azzal fejbe ütötte. A szolga azonnal összerogyott és meghalt.

Mérgező gomba. A pécsi tisztai étkezőben a napokban a marhahus mellé gombát tálaltak fel. Huszonöt katonatiszt evett belőle és mind rosszul lettek úgy, hogy kórházba kellett őket szállítani. Egy részük jobban van, a többieket még most is a kórházban ápolják.

A szászok gyűlése. Nagyszobonben Thalmann Gusztáv főispán, a szászok grófja, elnöklete alatt tartották meg a szász egyetem és a hétbírák üléseit. A megnyitó beszéd megemlékezett arról a mérhetetlen szerencsétlenségről, amely az országot derült égből jövő villámesapásként érte, amidőn szeretett királynénkat egy örült gyilkos tőre megölte. Indítványozza, hogy a gyűlés a királyné halála fölött érzett gyászának jegyzőkönyvileg adjon kifejezést és gyász- és részvétfeliratot intézzen szerencsétlen királyunkhoz. Azután Bethlen András haláláról emlékezett meg az elnök, akiben szintén egyik nemes és igaz barátját veszítette el a szász egyetem.

Egy 72 éves herczeg nősülése. Altenburgban egész komolyan beszélnek, hogy a nagyherczeg, aki most 72 éves és akinek felesége egy évvel ezelőtt halt meg, újra megházasodik. Nőül veszi pedig unokahugának a legfiatalabb leányát, Mary hannoveri herczegkisasszonyt, a cumberlandi herczeg nővérét. A menyasszonyjelölt sem tartozik már a legfiatalabb leányok közé. Betöltötte már 49-ik életévét és eredetileg az volt a szándéka, hogy sohasem megy férjhez.

Huszonhét forintért apagyilkos. Polreisch Márton bethlenfalvi ácsnester — a múlt esütörtökön Ferencz nevű huszonhárom éves — egyetlen — fiával Dobsináról hazament, szemrehányásokkal illetve könnyelmű életmódja miatt. Az elvetemült fiu ezen annyira feldühödött, hogy apját, aki semmi rosszat sem sejtett fejszecsapással leütötte: a halottnál talált 27 frttal pedig elment Iglóra mulatni. A csendőrség elfogta az apagyilkost, akit, miután tettét beismerte, Lőcsére szállítottak.

Főherczeg és postás. A trieszti postán történt a napokban, hogy egy urtól a postatiszt nem akarta elfogadni a csomagot, mert nem volt jól becsomagolva. Egy másik ur erre azt mondta a postatisztnek, hogy mutassa meg tehát az illetőnek, hogy mikép kell becsomagolni. A hivatalnok erre azt felelte, hogy az nem az ő kötelessége s ha nem tetszik, menjen panaszra az ellenőrhöz. Az ismeretlen ur meg is cselekedte ezt, de az ellenőr is azt mondta, hogy a hivatalnok nem

köteles a feleknek magyarázatokkal szolgálni. Az ismeretlen ur azt a megjegyzést koczkaztatta. hogy talán még sem egészen így szól a szabályzat, mire az ellenőr így szól:

— A kinek nem tetszik, az menjen az igazgatóhoz panaszra. Az ismeretlen ur azonban nem ment az igazgatóhoz, hanem átnyújtotta névjegyét a következő megjegyzéssel:

— Most nem érek reá az igazgatóhoz menni, hanem önt kérem arra, hogy tegye meg és mondja neki, hogy azt parancsolom, jöjjön ide és tanítsa meg ezt az urat, hogyan kell szabályszerűen csomagolni. A hivatalnok rápillantott a névjegyre és egyszerre elhalványodott, mert a következő nevet olvasta: Salvátor Lajos főherceg. A csomagot aztán elfogadták.

Hármas lakodalom Makláron. Ritkán esik meg manapság, hogy egy családban hármassal örömmünepség essék meg egy napon. Makláron történt meg a múlt héten, hogy az odaváló köztisztviselőben álló Stokker-család hármassal lakodalmat ült. Stokker János Szabó Mihály Rozália leányát, Stokker Lajos pedig Tóth János uram Teréz leányát vezette oltárhoz. A két boldog vőlegény huga: Stokker Juliska ugyanekkor esküdött örök hűséget Bonivárt Ádámnak. A három fiatal párt Keleti Aladár anyakönyvvezető eskette össze: az anyakönyvvezetőtől a templomba mentek s egyházi áldásban is részesültek a fiatalok. A hármassal lakodalmat a falu színe-java résztvett.

Az első világkiállítás Japánban. Japán iránt azóta érdeklődünk mióta az ez országgal kötött nemzetközi szerződésünket Bánffy elhibázta. Hogy pedig a hamisítatlan, fináncz nem látta szüzdohányt is köznyelven japáni babérlevélnek hívjuk, az szintén régi dolog a Bach-korszakból. Most azonban a derék japániak gondoltak egyet s 1900-ban világkiállítást rendeznek. A japán kormány már nagyban dolgozik az előkészítő lépéseken. Első és legfontosabb teendő a helynek a megválasztása, hogy hol tartsák meg a világkiállítást. Jövő tavasszal a világkiállítás tervét már az európai kormányokkal is tudatni fogják.

A kínai császárról, a ki le akarta vágatni alattvalóinak a czopfját, sokáig az a hír keringett, hogy meggyilkolták. Csak azt nem tudta megmagyarázni senki, hogy megölték-e, megmérgezték-e, vagy megfojtották. Most hiteles forrásból azt jelentik, hogy e hírek nem felelnek meg a valóságnak, mert a fiatal reformcsászár él, de palotájában fogva tartatik. Palotája a nyugati kertekben levő szigeteckén épült, a melyre annakelőtte hid vezetett. Most ezt a hidat lerombolták s így a császár el nem menekülhet a szigetről. Enni is úgy adnak neki, hogy palotát fektetnek át a vizen s azon viszik át az ételt hozzá. Bizony nem jó Kinában okos embernek lenni.

Egy negyvenolczas honvéd halála. Uglyán, Máramaros megyében a múlt hetekben elhalt Nemes Miklós 48-as honvéd, ki Bem tábornok alatt szolgált s Erdélyországban több csatában vett részt az oroszok ellen. A világosi fegyverletétel után a közös hadseregben szolgált. Szabadságotatása után születése helyére jött s mint vagyontalan kezemunkája szolgálata után élt a csaták hőse.

GAZDASÁGI DOLGOK.

Raczka-juhok.

A juh a leghasznosabb állatok közé tartozik és valósággal a kisgazdának való. Husa, gyapja, teje egyaránt értékes termelvényt képez.

A mióta a gyapju ára oly mértékben csökkent, a juhtenyésztés is hanyatlott, mert különösen Magyarországon a birkahúst nem szeretik s így a juh jóformán csak gyapjutermelésével szolgáltatott jövedelmet. Azonban ott, a hol sok a legelő, kivált dombosabb vagy homokosabb vidékeken, mégis vannak területek, a melyeket más állat, mint a juh, nem tud értékesíteni. Itt tehát arra kell törekedni, hogy oly juhot tartsunk, a melynek gyapja is sok és jó, husa

Erdélyi raczka-kos.

is sok és ha kell tejel is, a miből jó és keresett sajtot lehet készíteni.

Ilyen juhajtája Magyarországnak a „raczka”-juh. Ez az Alföldön éppen olyan jól tenyészik, mint az erdélyi havasokon. Hosszu gyapjuja különösen a dorócposztók készítéséhez keresett. Teste nagy és így jó táplálékon sulyosra meghizik. Hozzá még az anyabirkák elég sok tejet is adnak.

De persze, ha azt akarjuk, hogy jó hasznot adjon, jól is kell tartani és jó tenyészállatokat használni. A raczka legszebb példányai Erdélyben vannak. Mai képünkön egy ilyen kiváló raczka-kost mutatunk be, örömeire minden állatot szerető tenyésztőnek.

Duppai zabtermelési kísérlet.

(Kísérletügyi közlemények.)

A magyarvári növénytermelési kísérleti állomás több év óta végez termelési kísérleteket különböző zabfélékkel.

E kísérletekre főleg az a körülmény indította az állomást, hogy hazai zabunk, a nyugatiakhoz viszonyítva, nagyon keveset terem, minnek oka azonban nemcsak a magyar félében, hanem azon mostoha viszonyokban is rejlik, melyek közt nálunk a zabot termelni szokták. A hol a zabot csak sovány, kiélt talajon termelik, hol más kulturnövény meg nem él, hol a vetésforgó végébe illesztve, trágyát nem kap soha, hol termelésével keveset gondolva, a talaj megmunkálása is sok kívánnivalót hagy maga után, ott azután ne várjuk a zabtól nagy terméset, ott hiába teszünk kísérletet bőtermő külföldi féleségekkel. Sovány, kiélt földre nagy igénytelensége és biztos hozama miatt csakis a magyar zab való, oly gazdaságban azonban, hol a zabot jó erőben levő földben termelik, ott a hazai zabot okszerű lesz bővebben termő külföldi zabbal pótolni.

De melyik zabot termelje hát a gazda a sok közül?

A különböző kipróbált zabfélék közül a *szibériai* csak igen kevés helyen vált be, a *Heine-féle bőtermő*, bőséges fürtzab egyáltalában nem bizonyult jónak; szintén kedvezőtlen eredményt szolgáltatott a *probstei* zab. Végre a *duppai* zabbal a 3 éven át folytatott termelési kísérletek eredményei szerint a *duppai* zab bőtermő, korán érő, sulyos zabnak bizonyult, melyet észszerű lesz a magyar zab helyett jó erőben levő talajon termelni.

Hogy az 1896-ik évben oly kedvező eredményt felmutató duppai zab értékéről végleges ítéletet mondhasson az állomás, a múlt évben nagyobb arányban folytatta a vele való termelési kísérletet, egyrészt a kísérlet végrehajtására azon gazdákat, kik már 1896-ban végeztek vele kísérletet, szólítva fel, hogy a gazdaságukban termelt maggal folytassák a kísérletet, másrészt a gazdák között újra duppai zabot osztva szét.

Duppai zabbal 1896-ban 57 helyen végeztek kísérleteket és e kísérleteknél nyert mag felhasználásával 1897-ben megismételt kísérletekből 17 esetben a duppai zab más zabfélékkel hasonlított össze. E 17 kísérletből a duppai 14 esetben többet, 3 esetben kevesebbet és 1 esetben egyforma mennyiséget termelt a gazdaságban termelt zabbal.

A duppai zab szalmatermése 12 esetben multa felül a gazdaságban termelt zabét, míg az 3 esetben termelt többet. 3 helyről nem közölték a szalmatermés nagyságát. (4 gazda emlékszik meg a szalma durvaságáról, mely miatt az állat nem szívesen fogyasztja.) A külföldi zaboknak szalmája mindig durvább a magyar zabszalmánál, a duppai zab szalmája azonban mégsem lesz olyan erős, mint a többi külföldi zabé.

Az érési időre vonatkozó tapasztalatokat összehasonlítva a múlt évi termelési kísérlet eredményével, mikor is a duppai zab nemcsak a nyugati zabfélésegeknél érett korábban, hanem egy esetet ki-

véve, a hazai zabot is megelőzte, az tünt ki, hogy a duppai zab a legkorábban érő zabok közé tartozik. Ezen kora érését néhány gazda előnyösnek, más pedig hátrányosnak mondja, a mi mindig a gazdaság különleges viszonyaitól függ; ott, a hol a zab a búzával egyszerre ér, nem lesz az előnyére.

Az 1897-ik évben is folytatta az állomás a duppai zabbal való kísérletezést. A kísérletre 31 gazda jelentkezett, ezek közül csak 25-nek jelentése volt figyelembe vehető.

A duppai zab érésére vonatkozó évi adatokból az tünt ki, hogy a duppai zab a legkorábban érő közé tartozik; érésre nemcsak a nyugati zabokat előzi meg mind, hanem legtöbbször a magyar zabot is. Ámbár a korai érése nem oly fontos, mint pl. árpáé, búzáé, mégis figyelembe veendő, mert a gazdaság viszonyai szerint ez hol kedvező, hol kedvezőtlen befolyással lehet.

A duppai zab e kísérletnél csak 3 gazdaságban (5 zabbal szemben) termelt kevesebbet, még pedig mind a 3 gazdaságban 5 év előtt trágyázott talajban és így valószínű, hogy csakis a mostoha tápanyagviszonyokra vezethető vissza a kisebb termés. Kétségen kívül áll az, hogy silány, kiélt földben a magyar zab többet fog adni minden más zabnál, míg a trágyát a duppai sokkal jobban hálálja meg, mint a magyar zab.

Burgonya eladása keményítőtartalma szerint.

A külföld és különösen Németország legtöbb ezukorgyárában eltértek a régi vásárlási módtól és most már a ezukorrépát nem mázsa, hanem minőség szerint, illetőleg ezukortartalom után fizetik.

Mint minden újításnak, kezdetben ennek is sok ellensége akadt, különösen a termelők között, kik legtöbb esetben maguk voltak okai, hogy ezukorrépájuk ezukortartalomra nem ütötte meg a mértéket. Most már azonban mindenütt belátják, hogy a ezukortartalom szerinti beváltása a répanak ugy a termelő, mint a gyáros részére a legelőnyösebb és legigazságosabb eljárás.

Igy vagyunk most már a szeszfőzésre felhasználandó burgonyával is. Itt is azon kérdés merül fel, hogy miért hibás eljárás szeszgyártási célból burgonyát vásárolni tekintet nélkül annak keményítőtartalmára?

E kérdés ugy a termelő és a fogyasztóra nézve figyelemre méltó, mert nem mindegy az, hogy ha például a burgonyának métermázsáját 2 frijával fizetem és az 20% keményítő helyett csak 15%-ot tartalmaz.

Hogy mennyire hibás eljárás a burgonyát tekintet nélkül annak keményítőtartalmára vásárolni, a következők mutatják:

Egy szeszgyárnál például a gyártási költségek

Szent Antal kisírtése.

36.000 forintot tesznek ki. Rendes körülmények között nyerünk:

15%-os keményítőtartalomnál	7.5% szeszt
16 „ „	8 „ „
17 „ „	8.5 „ „
18 „ „	9 „ „
19 „ „	9.5 „ „
20 „ „	10 „ „

Ha már most a szeszgyárban 15%-os keményítőtartalmu burgonyát dolgoznak fel, akkor a fenti adatok szerint 7.5% kihasználás mellett, az összes produkció tiszta szeszben — 7000 mázsa burgonyánál — 15.645 literszázalék lesz. Vegyük már most a 10.000 literszázalék árát, 30.000 frtot, alapul, akkor a 7000 mázsa burgonya értéke a gyártási költségeket leszámítva, métermázsánként 50 krba kerül, vegyük a legmagasabb szesz árát 36 ezer forintba ugyanoly keményítőtartalom és kihasználás mellett, akkor a 7000 mázsa burgonya kerülne mázsánként 72 krba. Ha már most a 15%-os burgonyáért, tekintet nélkül a keményítőtartalomra, fizetnek mázsánként 1 frt 80 krt, míg annak valódi értéke oly alacsony szeszárak mellett 1 frt, legmagasabb szeszáraknál 1 frt 44 kr., ez esetben a vevő az alacsony szeszárak mellett 80 krt, magas szeszárak mellett 44 krt veszít.

Ha a fenti táblázat szerint tovább folytatjuk számításunkat, ki fog tűnni, hogy a vevőre nézve legkedvezőbb a vásárlás 20% keményítőtartalom mellett.

Bizonyos tehát, hogy az áru szerint ugy a termelő, mint a fogyasztónak legelőnyösebb ugy az eladás, valamint a vételnél, csakis minőség, illetőleg keményítőtartalom szerint vásárolni és eladni a burgonyát. Magától értetődik, hogy ez esetben a gazda érdekében áll, a ki szesz- vagy keményítőgyárak részére termel burgonyát, a lehető legmagasabb keményítőtartalmu burgonyát termelni, mely ezélből első sorban is a vetőmagkiválasztásra kell nagyobb gondot fordítania. (+)

ELSŐRANGU HAZAI GYÁRTMÁNY.

Pontos czim:
ELSŐ MAGYAR
GAZDASÁGI GÉPGYÁR
részvénytársulat
BUDAPESTEN.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára,
mely a gazdálkodáshoz szükséges
összes
gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakszavú kérdéssel
bizalommal hozzánk fordulni.

RÉSZLETES ÁRJEGYZÉKKEL
és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk.

Szecs kavágók Morzsolók

MULATTATÓ.

A magyar föld szózata.

Irtá: Pósa Lajos.

Hát csak tovább kell hordanom
Hentzi gyűlölt szobrát!
Olyan nehéz volt viselnem
Egy félszázadon át!
Keblem ezer kín gyötörte,
Harag marcangolta . . .
Séggyenében, fájdalmában
Már-már majd kidobta!

De hamar is tudsz örülni,
Oh én magyar népem!
Mint a gyöngy, síró gyermek,
Olyan vagy te éppen.
Tele még a szeme könnyvel,
Még zokogni látod:
De nevet, ha mutatsz neki
Egy mézes kalácsot.

Neked is így törölgetik
Könnyeidet lágyan . . .
Hej de túske fakadozik
Sima bársonyában!
Az a puha, bársony kendő
Törísessé válik:
Nemcsak omló könnyeidtől,
Véredtől is ázik!

Hát csak tovább kell hordanom
Ezt a sötét szörnyet,
A kinél a bérezes Kárpát
Sziklája is könnyebb!
Ne süss ide, te fényes nap,
Virág itt ne nőjön!
A lábától a fejéig
Kigyó tekergőzzön!

Mért nem jön a kétfejű sas?
Erre hányszor száll át!
Hiszen most is egyre hallom
Éles vijjogását!
Mért nem kapja a hátára!
Mért nem viszi innen!
Csak kincsünket ragadozza,
Verje meg az Isten!

Én nemzetem, ez a szobor
 Erköcsöt irtja:
 Fiaidat honáruló
 Lélekre tanítja.
 Vas kezével összetépi
 Lobogódnak szárnyát
 S kárörvendve lobogtatja
 A fekete-sárgát.

Duló harag zug tombolva
 Kéblemen keresztül . . .
 Meglássátok: minden rögem
 Egyszer csak megrendül!
 Ezt az utált, átkos Hentzit,
 Hogy ne kelljen látnom,
 Bécsig hánnyom ki magamból!
 Csontjait a császárváros
 Kapujához vágom!

Elveszett.

A esősz néha valamely ujságlapról megolvass egyetmást az abban irt dolgok közül kint a napon, a földbe ásott ház oldala mellett. Lassan betűz, mert a betűk tréfálkoznak vele s nem mindenik mutatja magát a való alakjában, Az *ipszilont* betűnek olyan furesa farkakat kanyaritanak mostanság, hogy alig ismerjük mög a *gö* betűtől. A esősz még a régi iskolában tanulta a betűket s ha valamelyiknek a formátumára nem emlékszik, kénytelen elmondani

az egész verszetet, melyben a betűk külső testál-lásai le vannak írva:

Kis igényös, egy puntum van fölötto:
 I, i, i.
 Kis igényös, gácsérfarkas:
 Rö, rö, rö.
 Olyan mint az asztal lába:
 Iksz, iksz, iksz.
 Lefelé a szára, jobbrul a pofája:
 Pö, pö, pö.

Ilyformán az olvasás lassan megy, de megy mégis. A esősz megolvass mindent s nyers pusztai kritikát mond a dolgok fölött:

— Nem igaz ám ebből egy szó sem — véli a pipa mellől.

— Nem hiszi kend?

Megvonja a vállát.

— Nem hát. Hanem — mondja ugy engesztelés okáért — szép azért az ilyen *kitalálás* . . .

Ez, ugy látszik, általános vélemény a mezőség emberei között. A pusztalakó, amikor a kalendárium adomás részét forgatja, így szól:

— Nem hiszem én ezt el . . . De az eszét csudálom annak, a ki kigondolta.

Hanem az mindegy, hogy hiszik-e vagy sem. A dolog mégis ott áll, hogy minden ilyenféle kitalálások tetszenek, s az öreg esősz elolvassott minden nyomtatványt, ami a keze ügyébe került. E módon sok dolgról csodálatos véleményei támadtak. Egyszer azt mondta a többi embernek véletlenül, hogy a nap egy helyen áll s a föld mozog. Azután más ilyenféle zöldségeket beszélt össze-vissza, amiknek az eredménye, hogy nem vették komolyan az öregot.

A Dreyfus-pör tárgyalása.

Szalmaügyekben elismert szaktekintély maradt azután is, mert hiszen a szalmáskert őrzésével foglalatokodik s ezen a téren teljesen járatos, de más-ként nem sokba vették. A béresek nem érinkeztek vele, a számadó juhász, e tekintélyes ember, aki számtalan rézpitykét visel a bőrnadrágján, azt tartotta felőle, hogy bolond.

Bánta is ő . . . A szalmáskert úgy is kívül esett mindenféle egyéb gazdasági terezenumon. Jobb szerette, ha nem zavarják. A kert esendes, fü terem benne, a szalma száraz illata leng a levegőjében s a dombos helyről messze ellátni a határban, az ér kigyózó, fényes vizén át a távoli karesu jegenyék közé. A háza félig földbe volt építve, a fala is földből, a teteje is földből. A tetején is fü nőtt s a kicsiny ablak elé függöny gyanánt egy öreg utilapu terjesztette ernyős levelét. Olyan ház volt az, mint a cigány-putrik, de rendesebb, formásabb s az évek hosszú sora alatt körülvéve buja füvektől, bizonyos kaczkiás külsőt váltott.

Vagy husz éve lakott itt az öreg esősz meg a leánya. Ő tavasszal, ősszel a napos helyen, nyáron a kazal árnyékában olvasott, pipázott s nézte a nagy semmit. A leány odabent tett-vett, főzött paprikás krumplit, ünnepnap csirkehust vagy pörkölt tarhonyát, amelynek az illatára a major összes kutyái előkerültek.

Nem olyan kiesi esitri leány volt ez, mint gondolni lehetne, hanem szép, magas és karesu, s fekete haja volt neki. Ugy kell lenni dolognak, hogy a földgunyhókban valami nagyon egészséges a lakás, mert ez a leány ott született, ott nevelkedett ilyen szépre, ott lettek ilyen formásak a kerek vállai — no az igaz, hogy onnan is vészett el végképp.

Hova tűnt, merre ment, amikor elveszett: ki tudná megmondani. Az emberek nem nagyon törődtek vele, mert hogy ő maga is olyan volt, mint az apja, tudákos s okosabb akart lenni mindenkinél. Az apja leánya volt valósággal, nyári vasárnap nem ment a rétre labdázni, de még a siróhegyi esárda sem érte meg a kitüntést, hogy kopott padlóján valaha tánczolt volna.

A legények között bizonyára akad, aki kedve szerint való, ha egyáltalán megismerkedett volna velük. De nem ment sehova. Otthon maradt és dolgozott. A földgunyhó belseje olyan tiszta volt, mint egy gépház. Nyáron, csak persze nyáron. Télen nem lehet oly tisztán tartani az ilyesfélétet. Aztán akkor egyéb dolog van. Hordják a béresek a szalmát és azt számon kell tartani. Azután disznóölés van. És egyéb ilyenféle dolgok. És fát kell hordani az erdőből.

Fiatal béreslegények, akik nem rég mentek haza a katonasorból s a munka nem ölte még meg bennük a fiatalos kedvet, inceselkedni próbáltak vele az erdőszélen. Nem ért ez semmit. Oda sem hallgatott.

Az utolsó télen, amidőn így történtek a dolgok

s amidőn Annus eltűnt, egy vándor trupp érkezett a tanyák közé. Színészek voltak ezek, valóságos színészek: egy asszony egy lányforma, azután az igazgató ur meg egy másik, egy fiatalabb. Egy kocsin jöttek négyen a podgyászszal és vasárnap délután játékot rendeztek a juhistálló felső végén. Ott volt arra hely szépen és meleg is volt a hely, okosabban már nem is lehetett kiválasztani. No és azt aztán elmondani nem lehet, amit ott mindent előadtak. Ez volt csak az igazi kitalálás. Az öreg esősz maga is előbiezegett a szalmáskertből a leányával, nézni ezen királyok osztályoskodását és villongásait a juhistállóban. A Belizár király volt az igazgató, a hosszú hajával, a Sármány királyfi pedig az a szép magas fiatal ember, vörös köpönyegben, aranyos karddal és színes papirosokból való koronával, nem egészen aranyból és ezüstből, hanem csak amilyen egy király fiát illeti. És azok a drága szép szavalások . . .

A társaság igen jó kedvvel játszott, mert hoztak tojást, tyukot, az ispánék ott voltak, a vadászék és több ifiur a szomszéd majorokból, meg a közönség mind, aki csak az istállókból és béresházakból eljöhett. Az igazgató ur a művészet e szép és ritka pártfogásán igen fölbozdult s oly apai átkokat dörgött a Sármány királyfi felé, hogy öregebb asszonyok a hátulso hallgatóságban sűrűn vetették a keresztet magukra. A dolog tetszett is s bár az uri nép hamar elvonult, a nagy közönség ott maradt s vége nem volt az éljenzésnek, amikor a hős Sármány aranypapírral bevont kardját az istálló teteje felé tartva, sok veszedelem után örök hűséget esküdött a hercezkisasszonynak, akit a társaság leányforma női tagja képviselt. Az igen szépen játszott és a haja úgy volt föltűzködve a fejére, mint az uri kisasszonyoké s a nagy ékességek csillogtak a hajában, mint azt városokban lehet karácsonyfákon tapasztalni a tortásboltok ablakaiban.

Mindnyájukat megéljeneztek és hogyvoltagek kiállottak nekik, különösen a Sármány királyfinak a biboros köpenyben, aki azonban alig látszott ezt tudomásul venni, hanem fáradtan szedte le az előadás végével fejéről az őt megillető koronát és szomoruan tekintett végig az istállón. Szeme réveteg tekintetével a sarokból egy másik szempillantás tallalkozott, egy égő, tüzes, forró, vágyódó tekintet arról a helyről, ahol a szalmás esősz leánya állt . . .

Ily szomoruan viselkedék Sármány királyfi, ellenben egészen más volt a Belizár király. Mint mondá, kiesiny, de lelkes társasága sulyos anyagi körülmények közé jutva, már-már pártoláshíánynyal és éhínséggel küzködött s ez okból fokozott örömmel vette át a barázdált arzu, agg ember a tojásokat, tyukokat, burgonyát s a számadó juhász által utólag, elismerés gyanánt nyujtott sonkaesülköt s fagyos kolbászt a művészet szent koszorujának nevezte s meg is ették azonnal, a koronával a fejükön, a művészet szent koszoruját. Sajnos, az elismerést

napsugarának verőfényében nem sütkérezhetett tovább a Dongovány Leo társulata, mert hogy hét-köznap egyéb dolog foglalja el az embereket s nem látogathatják Thália csarnokát. Így mondta ő, midőn elbucuztak s a két kiesi, sovány, macskányi lóval neki vágtak a fehér hómezőknek, amelyek fölött föllegek futó árnya suhant át, kergetve egymást a pusztá végtelenségben.

Elmentek s elvittek mindent magukkal, ami reájuk emlékeztetett. A koronákat, a kardokat, a palástot mind ládába tették, azok mind velük mentek.

Ezen a fehér, holdjárta éjszakán a szalmáskert alacsony földházából megindult Annus és ment, ment a koronák, biboros ablakfüggöny-palástok után. Elveszett, eltűnt végképp, nyoma sem maradt.

Hova veszett, hova tűnt, hova pusztult: ki tudná megmondani a pusztákon, ahol minden egyforma, minden megszokott s ahova nem minden nap jönnek Belizár királyok.

Az öreg esősz egymagában olvassa a nyomtatványokat, amik elébe kerülnek, amik az ispán házából, a vadásztól a kezébe jutnak. Lehet, hogy megéri, amidőn a „Beérfa és Környéke Lapja“ elismerő sorokat szentel Szalmáskertthy Annának, a jól szervezett Dongovány-féle társulat első hősnőjének, aki immár a nagy koresma udvarán két hét óta ejti lábba művészetével Beérfa és környéke intelligenciáját.

Lehet, hogy megéri, lehet nem. Szeme egyre gyengül. Fogy az öreg nagyon.

— Rágja a szu a csontját, — mondja róla a számadó juhász.

A szeme világa bizony veszendőben van. Könyvek is rontanak rajta s azok szivárványán keresztül nem látni már meg rendesen a betük formáit. Testállásukban a betük egy zavarosabbak, mindinkább gyakran kell emlékezés okáért a régi verset-höz folyamodni:

Olyan mint az orosz templom:
Hő, hő, hő;
Emez meg mint a szij-nyakló:
Lő, lő, lő . . .

Képeinkhez.

Szent Antal kísértése. Szent életű ember volt Antal remete, aki Istennek tetsző életet élt sziklabarlangjában, emberei gyarlóságoktól óvakodva, buzgó imádsággal töltötte napjait, — az egyház őt aztán halála után a szentek sorába ígatta. Mai képünk Szent-Antal kísértését ábrázolja. Antal remete is ember volt s ál-mában a minden gonoszság kísértő szellemei jelennek meg előtte: tomboló, dévajkódó s a testi szépséget, kívánatosat, mutató csábos női alakok a sziklabarlang bejárata előtt. Antal remete a kísértés elől a feszület elé menekül, leborulva a sziklaoltár elé, buzgó

imába mélyedve kéri a Mindenhatót, hogy vegye el tőle a keserű poharat: a rosszra esábitás daemonait. A művészi kivitelű kép ezt a jelenetet ábrázolja.

A Dreyfus-pör tárgyalása. Most, hogy az Ördög-szigetre hazaárulás vétsége miatt számkivetett Dreyfus kapitány sorsa fordulóponton van s legtöbb valószínűség szerint újra tárgyalás alá kerül Dreyfus pöre, érdekesnek tartjuk annak a törvényszéki tárgyalásnak képét bemutatni, melyen Dreyfus kapitány ügye nem régiben újra felelevenült. A kép a Dreyfus védő Zola kihallgatását ábrázolja, ki szemközt ül bíráival, ügyvédei között, míg a padsorokban a fekete tógás jogászok foglalnak helyet.

LEVELES-SZEKRÉNY.

M. P. urnak. *Szent István.* Varrógépet bármely varró-gépkereskedő ad részletfizetésre. Legjobb a Singer-féle. Ha megbizást ad, mi is szerezhünk önnek. Árjegyzéket kérjen a Singer varrógép-gyár raktártól (Budapest IV. Váci-utca és Kishid-utca sarok.) 2. Ha bornyuja rosszul van kiherélve, újra ki kell herélni, különben hágóképes marad. — **Egyed Ferencz** urnak. A méhészkedéshez nagyon jó szolgálatot tesz a Thujmer-féle méhészeti káté. Ára 80 kr. A pénz beküldése mellett kiadóhivatalunknál és megrendelheti: 2. Méhészeti eszközöket Jóó István kereskedelmi méhészetéből Komáromból szerezhethet be. Kérjen tőle árjegyzéket. — **Bartsó András** urnak. Az orsz. kölesönös biztosító szövetkezet rendszeren fizeti a megszavazott károkat. Csakhogy mivel az idén nagyon sok volt a kára, előbb a díjakat kell beszélnie, hogy az összes károkat fedezhesse. Amint tudjuk, december hó végéig mindenki ki lesz elégitve. Addig tehát legyenek türelemmel. — **Musnyai Bálint** urnak. Ganz gépgyáros már nem él. De az ő általa alapított gyárat átvette egy társaság, mely a gyárat Ganz neve alatt viszi. Ez a gyár az ország legnagyobb gyára és Budapesten a II. kerületben egész városrészt képez. Külön utczája van a Ganz-utca. A levelet tehát így címezzé: „Ganz-gyár. Budapest II. ker. Ganz-utca.“ — **Buk N.** gazdász urnak. Ökröket hizlalni pusztán répán és szénán dara nélkül nem lehet. Még darával is ha jól ki akarja hizlalni 6 hónap kell. Ha darát nem akar etetni, úgy a répát ne vegye meg, akármilyen olesó, mert csak pazarolni fog a répával és a szénával s még sem fog hasznot látni. Legjobb, ha a szénát is eladja, ami fölösleges, abból legalább pénzt lát. A hizlalás nehéz dolog s a marha ára is esékély. — **P. T.** urnak, *Maros-Vásárhely.* Köszönjük a szép küldeményt, legközelebb sorát ejtjük. Kérünk a karácsonyi számba is valami székely góbéságot. A megreklamált dolgok kezeink között vannak s a mutatóvány számba szántuk. Szíves üdvözet! — **R. J.** urnak. *Moslavina.* Megkaptuk s alkalmilag felhasználjuk. — **F. A.** urnak, *Ürmös.* A vers igen sok szép és jó érzésről tanuskodik, becsületére válik Önnek. A használt bélyegek értéket nem képviselnek, tehát a mi kiadóhivatalunk érték gyanánt el nem fogadhatja. — **Kovács András** urnak. K. F. képviselő ur lakása: Budapest, VIII. József-körút 47. sz. alatt van. — **Kovács János** urnak, Csertő pusztá. Megyei térképet Nagel Ottó könyvkereskedőnél (Budapest, Muzeum-körút) szerezhethet be. Forduljon a céghez, mely szívesen megírja a térképek árát. — *Sorsjegyekről.* **B. M. I.** urnak. Miféle sorsjegyek a kérdezettek? **Sz. L.** Szent-Iván. **T. P.** Szurdok, **K. J. M.**-Kovácsháza, **M. B.** Karász, **H. K. B.**-Németi, **B. O.** Gyanta, **E. K.** Földes, **F. M.** Silingyia, **K. I.** Miskolez, **B. B. A.**-Maróth. Sorsjegyeiket nem huzzák ki.

Számrejtvény.

44, 16, 13, 11, 5, 23, 12, 19.	Görög félisten.
4, 2, 30, 43, 2.	Czukrászdában feltalálód.
22, 3, 31, 39.	Ismert magyar hittérítő.
26, 27, 16, 46, 47, 28, 53.	Gyógyszertárban használják.
7, 50, 37, 20.	Női név.
54, 7, 55, 45, 33.	Férfinév.
8, 9, 51, 13, 14, 6, 27, 19, 32, 38.	Szép erény.
34, 36, 40, 51, 24, 35, 22.	Hajósok utmutatója.
16, 42, 21, 49.	Bácsi ellentéte.
17, 18, 54, 29, 19, 4, 2, 30.	Papok és apácák lakhelye.
48.	Egy betű az abc-ből.
1, 32, 23, 25, 52, 41.	Régibb magyar költő.
1-55.	E költő egy versének kezdete.

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő deczember 5.

Lapunk 47. számában közölt királyhuzás megfejtése:

Oh szerelem, te óriási láng!
Ki a világot gyújtod ránk,
Aztán ellobbansz, tán egy percz alatt,
Sötétség, örök hideg és hamvad marad.

Helyesen fejtették meg: Gombkötő Margit, Nagy Ibolyka, Nikodem Vilma, Jankó István, Kardos Mihály, ifj. Szathmáry Sándor, Józsa Sándor, Gombkötő N. János, Unger Kornél, Nagy Mihály, Verter Emil, Szivány János.

A sorshuzásnál Kardos Mihály ur (Veszprém) neve jött ki elsőnek, kinek a kitűzött jutalomdíj gyanánt Herceg Ferencz „A Gyurkovics leányok” című művét küldöttük meg.

Budapesti piaci árak.

Budapest, november hó 26-án.

Gabona. (Árak métermázsánként értendők.) Buza 76—81 kg tiszaviléki 10.10 frttól 10.85 frtig, pestvidéki 10.05 frttól 10.80 frtig, fehérmezei 10.10 frttól 10.85 frtig, bácskai 9.60 frttól 10.40 frtig, bányai 9.65 frttól 10.40 frtig.
Rozs 70—72 kg. 8.15 frttól 8.25 frtig.

ORSZÁGOS MAGYAR

KÖLCSÖNÖS BIZTOSÍTÓ-SZÖVETKEZET

BUDAPESTEN, VIII. ker., József-körut 8.

Alakult 1894. évben.

Elnök: Teleki Géza gróf. Alelnök: Csávossy Béla. Igazgatósági tagok: Andrássy Géza gróf, Bujanovics Sándor, Besenffy Aristid, Püspöky Emil, Rubinek Gyula, Szentkirályi Kálmán, Szilassy Zoltán, Szőnyi Zsigmond, Teleki Sándor gróf. — Vezérigazgató: Szőnyi Zsigmond.

Az Országos Magyar Kölcsönös Biztosító Szövetkezet a gazdaközönség általános elismerése szerint híven megfelel hivatásának: folyton fejleszti a reformokat, melyeket a gazdaközönség évek óta sürgetett és a károknak gyors és méltányos kiegyenlítésével a felek teljes megelégedését vívta ki magának, az

épület és átalány (pauschal) biztosításnál

rendkívül mérsékelt díjaival tetemes megtakarítást tesz lehetővé a szövetkezet pusztán csak a díjakat számítja fel a megfelelő kincstári bélyeggel; minden más illeték kizárásával.

A szövetkezet elfogad

6 és 12 évre szóló jégbiztosításokat

is és a feleknek 6 éves biztosításnál 10%, 12 éves biztosításnál 20% **dijengedményt** ad, mely a díjból évről-évre levonatik. A jégbiztosítási feltételek mindenben a gazdák kívánalmainak felelnek meg.

Kis gazdák, ha huszan egyszerre, egy csoportban, de külön-külön ajánlattal termésüket biztosítják 10% engedményben részesülnek.

Bővebb felvilágosítással szolgál az **Igazgatóság Budapestben**, (József-körut 8. sz.) és a **vidéken létesített ügynökségek.**

Árpa: takarmánynak 60—62 kg. 6.20 forinttól 6.50 frtig **égetni való** 62—64 kg. 6.80 frttól 7.60 frtig, **sörfőzlei** 64—66 kg 7.80 frttól 8.70 frtig.

Zab 39—41 kg. 5.75 frttól 6.10 frtig.

Tengeri 78—82 kg. 5.50 frttól 5.55 frtig.

Liszt ára 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
	17.10	16.40	15.70	15.10	14.40	13.70	12.70	10.40	5.50

Buzakorpa, finom 4.00-4.10, durva 3.90—4.00 frt zsákkal együtt
Marhavásár fizetnek páronként: **elsőrendű jármos ökörért** 317—355 frtig; **középmínőségűért** 275—295 frtig; **gyenge minőségűért** 210—240 frtig; **hízott magyar és tarka ökör jobb minőségű** mm.-ként élőszulyban 32—35 frtig, **hízott magyar és tarka ökör közepmínőségű** 29—32 frtig. **Éjős tehén**, magyarfajta 28—30 forintig, tarka 23—24 frtig mmként. **Élő borjú** 1 kgr. élőszulyért fizetnek minőség szerint 32—46 krt. **Vágott borjú** 1 kgr. hussulyért fizetnek 45—62 kr.

Baromfivásár. **Lud**, sovány, páronként 1.80—2.90 frtig, **kaesa** 1.80—2.80 frtig, **tyúk** 1.00—1.40 frtig, **csirke** 65 kr.-tól 110 krig, **kappan** 1.80—2.60 frtig, **pulyka** 1.60—5.00 frtig.

Sertésvásár. (Kőbánya.) 100 kgr.-kint élőszulyban 4% és 45 kgr. levonás az életre. **Elsőrendű** 300—380 kgr. nehéz sertésért 59—59½ frt, vidéki sertés könnyű páronként 250 kilóig 60—60½ frt.

Egyéb magvak: **mák** 33—40 frt; **bab** fehér nagyszemű 6.20—6.40 frt, **apró** 6—7.00 frt, **tarka** 5—5.30 frt, **lencse** 8—9 frt, **borsó** héjas 8.00—12.00 forint, **köles** 4.30—4.70 frt, **kendermag** 7.95—8.00 frt, **repeze** 12.75—13.00 frt. **lőhere** 45—50 frt mm.-ként.

Takarmányvásár. **Régi széna** 2.30—3.40 frt, **muhar** 2.60—3.30 forint, **zsupszalma** 1.50—1.60 frt, **alomszalma** 1.50—1.60 frt.

Juhvásár: **hízott ürü** páronként 19.00—20.00 frt, **feljavított juh** 16—18 frt, **kiverő juh** 11.00—13.00 frt, **kecske** 13—15 frt.

Vegyesek. **Tojás** 100 drb. 3.00—3.40 frt. **Szalonna** 58—62 krajczár. **Vaj** Ia. 810—120 kr., IIa. 70—110 kr. **Olvasztott vaj** 60—60 kr. **Méz** sárga csurgatott 40—70 kr. **Burqonya** sárga 19.0—2.25, rózsá 1.30—1.80, közönséges 1.10—1.50 kr., **paprika** 30—60 frtig, **hüvelyes paprika** 18—52 frtig métermázsánként.

Bőrök. **Ökörbőr száraz** 11—18 kgként 84—92 frtig, **tehenbőr száraz** 84—92 frt. **Nyers ökörbőr** (20 kg.-tól 35 kg.-ig) 32—37 frtig, **tehenbőr nyers** (20 kg.-tól 45 kg.-ig) 33—41 frtig. **Juhbőr** gyapjas, páronként 32—34 frt.

MEGJELENT

a

Köztelek

Zsebnaptár

1899-ik évre.

Szerkesztik és kiadják:

Rubinek Gyula és Szilassy Zoltán.

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület titkárjai.

A zsebnaptár a „FÜGGETLEN UJSÁG” előfizetőinek bérmentes küldéssel együtt 1 frt 60 kr.

 Bolti ára 2 forint.

Megrendelhető a

„FÜGGETLEN UJSÁG”

kiadóhivatalában,

Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz.

Törleszt. kölcsön földbirtokokra.

Kölcsön a valódi becsérték háromnegyed részéig 20—60 év közti időre **készpénzben**. Birtokos felmondhat, pénzintézet nem mondhat fel. Csekély kamattal tőke is törlesztetik. — **Lebonyolítás legrövidebb idő alatt.**

— Convertálás bélyeg- és illetékmentes. — **Semmi előleges költség.**

Minden felvilágosítás **díjtalan**. Beküldendő csakis telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv másolat.

Ingtalan- és Jelzálog-Forgalmi-Intézet,
Budapest, VI., Váci-körút 39.

Intézetünk az egyedüli, mely az ország minden megyéjéből, hatóságok, testületek és a legtekintélyesebb földbirtokosok által okmányszerűleg ajánlva van.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utca 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

Chemigrafia, chromotypia, photo-, (auto)-typia, fametszet stb. utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosíthatnak.

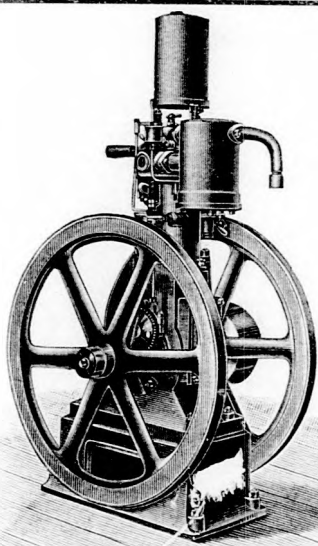
Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság

BUDAPESTEN.

Petroleum és benzinmotoraink,

petroleum és benzin
lokomobiljaink
(Bánki és Csonka szab.
rendszere.)

**adómentes ásványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.**

**Hatósági engedély
nélkül**

**bárhol felállítható.
nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépészre nincs
szükség.**

Árjegyzéket kívánatra küldünk.

1897. évi forgalom: 25,223 mm.

Felhívjuk

**a t. cz. gazdaközönség
figyelmét**

a budapesti

gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. A. V. összes vonalain tetemes díjkedvezményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Mindennemű felvilágosítással szolgál:

HELLER M. s Társa

Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

GRAEPEL HUGÓ

gép- és rostalemez-gyár, malomépítészet

Budapesten, V. ker., Külső váci-út 46. szám.

Marshall, Sons & Co. Lmtd

angolországi gépgyár vezérigényőke ajánl utolérhetlen szerkezetű és minőségű Marschal-féle

gőzmozgonyokat és gőzcséplőgépeket,

szabadalmazott

kombinált gabona- és lóhere cséplőgépeket két cséplődobbal,

szabadalmazott gabonacséplőgépeket kombinálva kukoriczamorzsolóval, — Gibás-féle szabadalmazott kazalozó készüléket (golyát), Harrison-féle „Albion” őrlőgépeket.

Malomépítészeti osztályom elvállal gazdasági malmok, magas- félmagas- és vármőrlő-malmok teljes berendezését és takarmánycsúszók felállítását.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

A NAGY KRACH!

New-York és London nem kimélték meg az európai szárazföldet és ezért egy nagy ezüstáru-gyár indítva érezte magát, hogy az egész készletet csak a munká-erő egy kis kárpótlása ellenében eladja. Én meghatalmazva vagyok ezen megbízást teljesíteni. Én tehát bárkinek megküldöm a követ-kező tárgyakat pusztán a kárpótlásért, **6 frt 60 kr.**; és pedig:

6	darab	finom asztali kést,	valódi angol pengével,
6	"	amerikai szab. ezüst velltát egy darabból,	
6	"	"	evőkanalat,
12	"	"	kávékanalat,
1	"	"	levesmerőt,
1	"	"	tejmerőt,
2	"	"	tojás-serleget,
8	"	angol Viktoria-tálca,	
2	"	igen hatásos gyertyatartó,	
1	"	teaszűrőt,	
1	"	finom cukorperzso	

44 drb összesen 6 frt 60 kr.

Mind e fenti **44** tárgy előbb 40 forintba került és most csak **6 frt 60 kr.** minimális áron kapható. — Az amerikai szabad-ezüst egy kívül-belül fehér fém, mely ezüst színét 25 esztendőig is megtartja, a miért szavatolják. Legjobb bizonyíték, hogy ezen hirdetés

nem csalás. Kötelezem magam itt, a nyilvánosság előtt, bárkinek, kinek az áru nem tetszik, a pénzt visszaadni és senki sem mulassza el azt a kedvező alkalmat, hogy ezen díszes garnitúrát megszerezze, mely gyönyörű

alkalmi és nászajándékul,

továbbá minden jobb háztartásba kiválóan alkalmas.

Egyes egyedül kapható

HIRSCHBERG A.-NÁL az egy. amerikai szab. ezüst-gyárak főigazgatója
Wien, II., Rembrandtstrasse 19—17. Telefon 7114.

Szétküldés a vidékre utánvétellel vagy az összeg előzetes beküldése ellenében.

Ehhez **TISZTÍTÓPOR 10 kr.**

Valódi csak az oldalt látható védjeggyel (egyszéki fém).

Kivonat az elismerő levelekből:

A küldeményt megkaptam s nagyon meg vagyok vele elégedve, kérek meg egy küldemény remek garnitúrát 6 frt 60 kr-ért. Kolozsvár, *Báró Bánffy*.

A remek garnitúrával teljesen meg vagyok elégedve. Lulbach, *Hartusch Otto*, kapitány a 37. gyalogezrednél.

A küldeményt megkaptam és azzal teljesen meg vagyok elégedve, kérek még egy ugyanilyen küldeményt. Bozovics, *Keresztész Sándor*, főszolgabíró.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG)
ezelőtt **PfANHAUSER & Co.**
ALFA-SEPARATOROK (LEFŐLŐZŐ-GÉPEK)
MINDENNEMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
* **BUDAPEST** *
VII. ERZSÉBET-KÖRÚT 45.
(ROYAL SZÁLLODA)

Veszünk

Luczerna

Lóhere

stb. magvakat a legmagasabb napi áron.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. ker., Alkotmány-uteza 31. szám.

I^a Rézgálicz 98-99%

jegecekben és őrölve és egyéb permetező anyagok továbbá

Szuperfoszfát,

chiliszulfid,
kénsavas-káli,
kénsavas-ámmon,

Szőlőtrágya-compositio

és egyéb műtrágyaféléket legjutányosabban ajánl:

a „Hungária” műtrágya, kénsav és vegyi ipar részvénytársaság Budapest, Váci-körút 21.

„Patria” irodalmi és nyomdai részvénytársaság, Budapest, (Köztelek.)